

O POĀĀSĀ• A JMENINĀ•CH 46. TĀ•DNE

ĀšterĀ½, 20 listopad 2007

Málo svĀtla, málo svĀtla... to je významnou pĀ™iĀ•inou podzimních a zimních Ā•i sezónních depresí. Lidem s takovými problémy pomĀ•Ā¾e hodnĀ› svítit - terapie svĀtlem. Mimo ordinace má Ā¾e pak být náhradním "lékem" vrstva snĀhu. Proto je nám tak dobĀ™e na zasnĀ›Ā¾ené pláni, rozzĀ™ené sluníĀ•kem...

PĀ™i zamraĀ•eném poĀ•así lidé pociĀ•ují své problémy výraznĀ›ji, více je vnímají a Ā•astĀ›ji o nich pĀ™emýšlejí a leje deprese... PĀ™edstavte si, Ā¾e kaĀ¾dý den spáchají v ĀĀesku sebevraĀ¾du Ā•tyĀ™i lidé, Ā¾e desetkrát tolik lidí se o rĀ›snĀ›, co? MírnĀ›jší forma deprese odezní Ā•asem sama, lidé postiĀ¾ení tĀ›Ā¾kou depresí potĀ™ebují odborné ošetřeni. Zajímavou skuteĀ•ností je, Ā¾e depresivní jedinci se neustále sebeobviĀ•ují a za vše berou vinu na sebe. Zhruba jedna Ā›tvrtina depresí odezní do jednoho mĀ›síce, polovina do mĀ›sicĀ™ tĀ™i a pouze deset procent je trvale nemocných. Nu, snad nám nasĀ›Ā¾í, ale jen tak akorát, aby to nevadilo autĀ•kĀ™, aby to potĀ™ilo dĀ›ti, aby to rozesvĀtlo naše dny... Leopold (15. 11.) jméno staronĀ›meckého pĀ›vodu. PĀ›vodnĀ› znĀ›lo jako Luitpald, nebo Luitbald a vykládá se jako "pro lid stateĀ•ný, smĀ›lý, rychlý" - nĀ›kdo, kdo je zde pro lid a neváhá se ho zastat, Ā•i za nĀ›j bojovat. ZĀ™ejmĀ› proto je to oblíbené jméno nĀ›meckých králĀ™, kníĀ¾at a císařĀ™. StejnĀ› tak i rakouských. Leopold, ten, patronem tohoto jména, se narodil roku 1075 a byl vychován v klášteĀ™e v Melku. V roce 1106 se oĀ¾enil s AneĀ¾kou, dcerou císařĀ™e Jindřicha V. Bylo to velmi šĀ¾astné a plodné manĀ¾elství - postupnĀ› se stal otcem osmnácti dĀ›tí. Jedno z nich se posléze dokonce stalo biskupem. Leopold udĀ›lal pro Rakousko velice mnoho a stal se nejen uctívaným svĀtcem, ale i patronem své vlasti. U nás se jméno Leopold moc nedává, ale v sousedním NĀ›mecku a Rakousku je to jméno víc neĀ¾ oblíbené. V našich dĀ›jinách má Ā¾eme zmínit Leopolda I. - císařĀ™e svatĀ™íš Ā™imské nĀ›meckého národa - který byl mimo jiné i Ā•eským králem. Dále bychom mohli zmínit Leopolda Mozarta, který byl otcem Wolfganga Amadea Mozarta, u nás velice milovaného rakouského hudebního skladatele. Otmar (16. 11.) je také nĀ›meckého pĀ›vodu a znamená šĀ¾astný a bohatý, nebo šĀ¾astný díky svému bohatství - no vidíte, a pak, Ā¾e peníze pĀ™inášejí pouze nešitství! Patronem jména je Otmar ze st. Gallenu a byl pĀ›vodem nikoli Rakušan, ale NĀ›mec jak poleno; narodil se kolem roku 690 a v roce 719 pĀ™evzal vedení mnichĀ™, kteĀ™i se usadili kolem hrobu Sv.Havla. Toho svatého Havla, o kterém zde jiĀ¾ byla Ā™eĀ•. Byla to hlavnĀ› Otmarova zásluha, Ā¾e na tomto místě vyrostla poustevna a pozdĀ›ji i klášter zasvĀ›cený benediktinskému Ā™ádu. Otmar byl velice poctivý a upĀ™im Ā•lovĀ›k a se svými názory se nijak netajil. Navíc na území kláštera zaĀ™ídil nemocnici pro malomocné, Ā•imĀ¾ proti s popudil mocné tehdešího svĀta, kteĀ™i máli o území, na kterém špitál stál, veliký zájem. JelikoĀ¾ to by Ā•lovĀ›k, který Ā¾il pĀ™íkladným Ā¾ivotem, byl zajat a naprosto falešnĀ› obvinĀ›n. Nakonec byl deportován na rýnský Werd u Steinu, kde zemĀ™el. Jeho kult však Ā¾il dál. Otmar se stal patronem nemocných dĀ›tí, tĀ›hotných Ā¾en a nespravedlivĀ› pomlouvaných lidí. Dokonce knĀ›Ā¾í v augsburském biskupství svĀtili dĀ›tské halenky, které pak rodiĀ•e dáv svým nemocným dĀ›tem, aby se uzdravily. OtmarĀ™ je u nás málo. Ale jeden známý by se pĀ™ece jen našel. Je jím Ā•eský hudební skladatel a reĀ¾isér Otmar Mácha. Mahulena (17. 11.) AĀ¾ jsme pátrali, jak jsme pátrali, Ā¾ádnou svatou Mahulenu, ani panovnici, Ā•i muĀ•ednici jsme neobjevili. Mahulena je pĀ›vodu slovanského, významu nejasného. ObecnĀ› se má za to, Ā¾e jméno vytvořil Julius Zeyer pro hrdinku svého dramatu Radúz a Mahulena. Mohli jsme ho vidĀ›t zfilmované s pĀ›vabnou Magdou Vašárovou v hlavní roli. Mahulen je u nás velmi málo, ale sem tam se najde romantická maminka, která své holĀ•iĀ•ce tohle jméno dá. DĀ›kazem toho je hereĀ•ka Mahulena BoĀ•anová, mimo jiné i výborná taneĀ•nice. NicménĀ› sedmnáctý listopad se dĀ™iv slavil pĀ™edevším jako Mezinárodní den studentstva. Bylo to na památku zásahu NĀ›mcĀ™ proti Ā•eský studentĀ™, jejich následného odveĀ•ení do koncentrákĀ™ a dalších exekucí. Za komoušĀ™ se to slavilo tak, Ā¾e pohovořil v tv pĀ™edseda svazácké organizace, ministr školství jelo se dál. Avšak v r.1989 se studenti rozhodli, Ā¾e oslaví svĀj svátek jinak, coĀ¾ se jim dost povedlo. Tentokrát zasáhli Ā•eští policajti a dost se to nelišilo od zásahu tĀ›ch fašistĀ™, akorát, Ā¾e u nejsou ty koncentráky. Zásah byl tak neĀ•ekanĀ› tvrdý, Ā¾e se probral i letargický zbytek národa, a výsledek všichni známe. TakĀ¾e nyní máme státní svátek s nic neĀ™ikajícím jménem "Den boje za svobodu a demokracii". Asi aby se vlk naĀ¾ral a koza zĀ™stala celá... Ani se o tom sdĀ›lovací prostĀ™edky moc nezmiĀ•ovaly, zase jen ukázali jako dĀ™iv papaláše kladoucí vĀ›nce - prostĀ› stejnĀ› jak za komoušĀ™. (Ā¾ádní mocní totiĀ¾ nemají podobné pĀ™íklady rádi - zvlášne pak ty, které by mohly táhnout.) Ale je pĀ™ed volbami, tak se s kytkou prostĀ™ ukázat museli. Tak vydrĀ¾te. Za chvíli to bude dvacet let a tĀ™eba si to znovu zopakujeme. Zatím má Ā¾eme slavit... Romana (18. 11.) je krásné jméno a pochází z latiny. Je Ā¾enským protĀ›jškem jména Roman. Jeho význam je Ā™imanka, Ā¾ena pocházející z Ā™ima, Ā™imská obĀ•. Bylo to kupodivu významné jméno, neboĀ¾ ten, kdo byl tĀ›ch dobách dávných Ā™imským obĀ•anem, nebyl jen tak nĀ›kdo... PoĀ¾íval mnoha výhod, o kterých se lidem z provincií ani nesnilo. Ta první se narodila nĀ›kdy ve tĀ™etím století v Itálii a je pochována v pĀ™ekrásné bazilice zvané Fortunata, nalézající se v Umbrii, ve mĀ›stĀ› Todi. JiĀ¾ jako velmi mladá dívka - bylo jí pouhých deset let, zaslíbila své panenství Kristu; takĀ¾e, kdyĀ¾ jí posléze rodiĀ•e našli Ā¾enicha a nutili ji do s radĀ›ji utekla z domova. Na osamĀ›lé hoĀ™e, severnĀ› od Ā™ima, potkala papeĀ¾e Silvestra I., který ji pokĀ™til. Ovše byl na útĀ›ku. Po nĀ›m ovšem nešli rodiĀ•e, ale pochopové císařĀ™e Diokleciána, který se pronásledováním kĀ™esĀ¾anĀ™ proslavil. PokĀ™tĀ›ná Romana se posléze uchýlila do jeskynĀ› poblíĀ¾ Todi, kde Ā¾ila poustevnickým Ā¾ivote smrti. Kolem roku 1300 byly její ostatky vyzvednuty z jeskynĀ› a pĀ™eneseny do jiĀ¾ zmínĀ›né baziliky, kde jsou dodnes. Nu, tĀ™eba jí bylo lépe neĀ¾ leckterým tĀ›m, co rodiĀ•e poslechly a vdaly se... Romana je jméno pomĀ›rnĀ› oblíbené, je jich u nás skoro dvaadvacet tisíc. Za všechny ty naše bychom mohli zmínit pĀ›vabnou moderátorku Romanu Vítovou. Jí i všem ostatním Romanám pĀ™ejeme všechno nejlepší. AlĀ¾bĀ›ta (19. 11.) známá i jako Betty, Betyňka, Líza, Lízinka, ale také Eliška, Elsa a jiné varianty tohoto velmi oblíbeného jména. Je to jméno královské. PĀ›vodnĀ› pochází z hebrejštiny a znĀ›lo Elišebet, coĀ¾ znamená "BĀ›h je má pĀ™ísaha". Za všechny královny jmenujeme AlĀ¾bĀ›tu první, anglickou královnu - souĀ•asnici Williama Shakespeara a tu "naši" AlĀ¾bĀ›tu II. - britskou královnu, která vládne Británii prakticky od konce druhé svĀtové války a jejíĀ¾ nejoblíbenĀ›jším pesem je welsk corgi. Jinak královen AlĀ¾bĀ›t byly mraky. Za všechny jmenujeme

Eliška Pátemyslovnu, maminku otce vlasti Karla IV. Co se týče jinak slavných Alábt - pak bychom na prvním místě zmínili americkou spisovatelku Betty McDonalovou, její knížky ze života baví ženy u nás po několik generací. Dají se a znovu a vždycky se pobavíte. Jste-li v depresi, nebo máte-li problémy - neznám lepší lék. Všem Alábtám, Elizám, Elizabetám, Jelizavetám, Lízám, Betynkám, ale i Isabelám a Erszébetám Pátemejeme věchno nejlepší a hezký život, i když nejsou královny, určitě si ho zaslouží. Nikola (20. 11.) tedy nikoli u haj loupežník, nýbrž dívky a ženy nosící toto jméno. Nikola, Nicol, Nikol jsou varianty jména Mikuláš - Pátemecky Nikolás a znamená to vítězný lid. (viz Niké - bohyně vítězství). Nikoly by tedy měly být ženy a dívky, které se nedají porazit je rozhodně nebude snadné. K nám toto jméno přišlo z Francie, do Francie přišlo z Itálie, což je vlastně kousek, protože Evropa, ať se nám, co tu říkáme, to moc nezdá, je vlastně malinká. Kdysi dávno, když nebyly vlaky ani letadla, dala se i tak v pohodlí Pátemejet na koni, nebo Pátemejít pěšky. Jenom tenkrát měli lidé více času nepořádkovali ho na vteřiny a minuty jako teď, ale na dny, týdny, měsíce a roky. V poslední době nabývá jméno Nikola stále více na oblibu a nosí ho stále více mladých žen, dívka a úplně malinkatých holčiček. Až by to mělo něco společného s feminizací? Za všechny slavné Nikol, Nicole a Nikoly bychom mohli připomenout tenistku Nicole Vaidiovou. Jí i všem ostatním Nikolám moc gratulujeme. Albert (21. 11.) Obdobou tohoto jména je Albrecht. Toto jméno se Pátemekládá jako vznešený, nádherný. Patron tohoto jména má Pátemivlastek Veliký a své jméno si skutečně zasloužil, neboť byl velkým církevním úřadníkem. Narodil se koncem dvanáctého století v rodině švábského rytíře a dostalo se mu vynikajícího vzdělání. V roce 1223 začal studovat na univerzitě v Padově. Tenkrát prostě jazykové bariéry nebyly, neboť všichni vzdělanci mluvili plynule latinsky. Již v době studií vstoupil do dominikánského řádu. Poté učil na školách které tento řád provozoval. V r. 1248 byl povolán do Kolína nad Rýnem, kde vybudoval školu, kterou následně vedl a tato škola se stala centrem vzdělanosti v této části Evropy. Albertovým žákem byl i slavný Tomáš Akvinský. Albert byl dokonce jmenován biskupem v Řezně, ale tato práce mu nevyhovovala a tak se znovu vrátil k vyučování. Kromě toho, které učil, napsal mnoho děl, která se pohybovala od filosofie k botanice, fyzice, alchymii a etice. Jeho znalosti byly na tehdejší dobu (vlastně i na dnešní) velice rozsáhlé. Nicméně trvalo 650 let, než byl Pátemijet mezi svátce. Stal se patronem studentů Pátemírodních věd. Na obrazech bývá zpodobněn u psacího stolu s berlou nebo s knihou v ruce. Toto jméno je ve světě velmi oblíbené. Nosil je Albert Camus - francouzský spisovatel, Albert Schweitzer - francouzsko-německý teolog, filosof a lékař - a last but not least - Albert Einstein - jeho Pátemedstavovateli dále skutečně netěba. Za Albrechty bychom mohli jmenovat malíře Albrechta Dürera. Ze slavných je Albrecht II. Habsburského, Českého krále a enfant terrible Českých dějin - vojvodce Albrechta z Valdštejna. Kdo by se o něm chtěl dovédt více, nechť navštíví výstavu, která se koná od 15. listopadu ve Valdštejnské jízdárně - kde taky jinde. Všem Albertům i Albrechtům blahopřejeme a vítujeme jim hodně šťastně a hezkou oslavu svátku. Pátemich